Informácia o plnení míľnikov a cieľov Plánu obnovy a odolnosti SR, ktoré sú zaradené do 5. žiadosti o vyplatenie finančného príspevku

Súčasťou 5. žiadosti o platbu je preukázanie naplnenia nasledovných míľnikov:

1. **Zverejnenie akčného plánu pre vodík**
2. **Uvedenie Energetického dátového centra do prevádzky**
3. **Prechod od využívania uhlia v regióne Hornej Nitry**

Predmetné míľniky sú súčasťou komponentov 4 Dekarbonizácia priemyslu a 19 REPowerEU a Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) vo vzťahu k ich plneniu neeviduje žiadne problémy.

1. Zverejnenie akčného plánu pre vodík

Tento míľnik je súčasťou Reformy 2: Podpora zelenej transformácie v oblastí obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“): Čiastkové opatrenie 2: Akčný plán Národnej vodíkovej stratégie Slovenskej republiky (ďalej len „Akčný plán“).

Pre rozvoj vodíkového ekosystému na Slovensku, zavádzanie vodíkových technológií do praxe a ďalšie možnosti zapojenia do dekarbonizácie spoločnosti je potrebné vytvorenie bilancie výroby a využitia vodíka a definovanie postupu jeho zavádzania v prepojení so zmenami v sektore energetiky, ako aj s požiadavkami priemyslu a dopravy. Pre praktickú implementáciu vládnych politík a aplikáciu vodíkových technológií na národnej a európskej úrovni je potrebné vytvoriť legislatívne prostredie a súbor technických dokumentov, ako aj špecifikovať ďalšie kroky v budovaní vodíkového ekosystému. Implementáciou Akčného plánu bude zabezpečené, že sa na Slovensku bude rozvíjať ekosystém vodíka v prepojení na ostatné európske politiky a priority.

Cieľ: Uverejnenie akčného plánu pre vodík – Prijatie akčného plánu vládou SR.

Verifikačné dokumenty:

- Kópia Akčného plánu Národnej vodíkovej stratégie Slovenskej republiky
- Kópia textu uznesenia o prijatí Akčného plánu vládou SR
- Cestovná mapa vodíkovej dekarbonizácie Slovenska – zmena na bilančný analytický dokument
- Dokument uvádzajúci zoznam primárnej a sekundárnej legislatívy a technických noriem, ktoré sa majú prijať na zosúladenie s právnym rámcom EÚ podľa Opatrenia č. 3 Akčného plánu pre vodík.

Termín: Q2 2024, 5. žiadosť o platbu Národnej vodíkovej stratégie Slovenskej republiky

Aktuálny stav:

Akčný plán pre roky 2023 – 2026 bol prijatý uznesením vlády SR č. 307 z 12. júna 2023.

V rámci predkladania verifikačných dokumentov pre žiadosť o 5. platbu prišlo medzi komisiou, Národnou implementačnou a koordinačnou autoritou (ďalej len „NIKA“) a MH SR ku konsenzu a v septembri 2024 bude namiesto materiálu „Cestovná mapa vodíkovej dekarbonizácie Slovenska“ predložený materiál „Analýza bilancie výroby a spotreby vodíka na Slovensku“, ktorý je vo finálnej príprave na Inštitúte hospodárskych analýz MH SR.

MH SR zriadilo v septembri 2023 expertnú pracovnú skupinu na prípravu vodíkovej legislatívy potrebnej na Slovensku, ktorá identifikovala 12 zákonov, 7 vyhlášok, 4 štandardy, odkazy na 4 smernice EÚ a 11 nariadení EÚ, 5 iných predpisov a viac ako 900 noriem, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s vodíkovým ekosystémom.

Expertná pracovná skupina navrhne priority, ktoré je potrebné čo najskôr zrealizovať pre potreby fungujúceho vodíkového ekosystému na Slovensku.

Všetky dokumenty na preukázanie naplnenia míľnika budú NIKA predložené v termíne po dohode s NIKA.

2. Uvedenie Energetického dátového centra do prevádzky

Stručné predstavenie míľnika:

Tento míľnik je súčasťou investície 1 – časť 4. „Modernizácia a digitalizácia prenosovej sústavy a regionálnych distribučných sústav – Energetické dátové centrum“. Investícia je reakciou na zmeny slovenského právneho rámca, najmä na novelu zákona o energetike (č. 251/2012 Z. z.) účinnú od 1. októbra 2022 ako súčasť plánu obnovy a odolnosti.

Cieľom časti 4 investície 1 je:

- zaviesť dočasný elektronický systém na uľahčenie podmienok pre vstup nových subjektov na trh s elektrinou a následne
- implementovať informačný systém Energetického dátového centra (ďalej len „EDC“), ktorý zabezpečí plnenie požiadaviek v oblasti nového dizajnu trhu s elektrinou a integráciou OZE, a začať produkčnú prevádzku systému,

z dôvodu potreby zefektívniť a urýchliť prístup nových účastníkov na trh s elektrinou a tým dosiahnuť zabezpečenie práv nových subjektov na trhu s elektrinou – agregátor, prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny a energetické spoločenstvo.

Prijímateľom zodpovedným za splnenie míľnika je OKTE, a.s.

Výška finančných prostriedkov vyčlenených na investíciu je 3,28 mil. eur.

Termín na splnenie míľnika je stanovený v 3.Q.2024.

Verifikačné dokumenty:

- záverečné preberacie protokoly pre Energetické dátové centrum preukazujúce prevzatie diela,
- odborný/expertný posudok, ktorý potvrdzuje, že všetky funkcie Energetického dátového centra sú v súlade s požiadavkami prílohy CID a že informačný systém je funkčný.

Aktuálny stav:

Prijímateľ začal realizovať investíciu koncom roka 2022, kedy prebehol výber dodávateľa softvérového riešenia. Následne v januári 2023 bola podpísaná medzi spoločnosťami OKTE, a.s. a IPESOFT spol. s r.o. zmluva o dielo na dodávku softvérového diela. Informačný

systém EDC bol dodaný v termíne do 31.5.2024, kedy bol systém nasadený do pilotnej prevádzky a od 1.6.2024 do 31.8.2024 prebiehala fáza post implementačnej podpory informačného systému. Od 1.9.2024 je systém nasadený do rutinnej prevádzky v súlade s podpísanou zmluvou o dielo.

Na zabezpečenie úspešnej implementácie MH SR zaslalo OKTE, a.s. písomné vyzvanie a následne s ním uzatvorilo zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu (ďalej len „PPM"), ktorá nadobudla účinnosť koncom augusta 2024. MH SR aktuálne vykonáva finančné kontroly na prefinancovanie projektu z prostriedkov plánu obnovy a odolnosti. Na preukázanie splnenia míľnika, t. j. preukázanie funkčnosti informačného systému EDC je v zmysle požiadaviek Operačnej dohody potrebné vypracovať znalecký/odborný posudok. MH SR v tejto súvislosti vykonalo výber znaleckej inštitúcie a aktuálne prebieha zazmluvnenie daného subjektu.

K termínu 1.9.2024 je systém EDC funkčný a nasadený do rutinnej prevádzky. Všetky dokumenty na preukázanie naplnenia míľnika budú NIKA predložené v termíne dohodnutom s NIKA, t. j. v novembri 2024.

3. Prechod od využívania uhlia v regióne Hornej Nitry

Míľnik je súčasťou Reformy 1: Ukončenie výroby elektrickej energie z uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry v rámci Komponentu 4: Dekarbonizácia priemyslu.

Tento míľnik v rámci transformácie regiónu Hornej Nitry, pokiaľ ide o elektráreň Nováky, zabezpečí nasledovné:

- slovenské orgány ukončia podporu výroby elektrickej energie z hnedého uhlia,
- výroba elektriny z hnedého uhlia sa ukončí.

MH SR pri realizácii tejto reformy poskytovalo súčinnosť MIRRI SR.

MH SR poskytlo pre preukázanie splnenia míľnika:

1/elektronickú kópiu vládneho rozhodnutia o ukončení podpory na výrobu hnedého uhlia:

- uznesenie vlády SR č. 580/2018

2/elektronickú kópiu dokumentu prevádzkovateľa elektrárne potvrdzujúcu, že elektráreň Nováky prestala dodávať elektrickú energiu vyrobenú z miestneho hnedého uhlia do rozvodnej siete:

- Povolenie č. 2005E 0120 – 16. zmena preukazujúce evidenciu zariadenia na výrobu elektrickej energie KVET – ENO, z. Elektrárne Nováky z paliva hnedé uhlie;
- Povolenie č. 2005E 0120 – 17. zmena preukazujúce vyradenie zariadenia na výrobu elektrickej energie KVET – ENO, z. Elektrárne Nováky z paliva hnedé uhlie z evidencie.

Míľnik zaradený do 5. žiadosti o platbu **bol v termíne splnený**, keďže Elektráreň Nováky na konci roka 2023 ukončila výrobu elektriny. S využitím podkladov zaslaných zo strany MIRRI a na základe ďalších dokumentov, ktoré sú predmetom verifikačného mechanizmu, zostavila NIKA návrh súhrnného dokumentu k splneniu míľnika (Cover note). Aktuálne prebieha zo

strany MH SR pripomienkovanie návrhu Cover note. Z hľadiska konkrétnej aktivity bude finálny Cover Note pri podávaní 5. žiadosti o platbu predkladať MIRRI SR.

Záver:

Na základe aktuálneho stavu implementácie jednotlivých reforiem a investícii, resp. plnenia stanovených míľnikov, ktoré majú byť súčasťou predloženia 5. žiadosti o platbu Európskej komisii, MH SR neeviduje žiadne riziká a predpokladá splnenie míľnikov v stanovených termínoch. Príslušná verifikačná dokumentácia, ako aj vypracované Cover note, budú predložené NIKA v stanovených termínoch.